

De Kleine Salamander

Thuis in diversiteit

www.dekleinesalamander.com

2020 Nieuwsbrief 2 - De Kleine Salamander.

Juli/Augustus 2020

Aardekleuren

Beste natuur-, bijen-, tuin- en/of muziekliefhebbers,

De mooie Aarde blijft zijn rondjes heus wel draaien. Vraag het maar aan de kakkerlak. Al meer dan 350 miljoen jaar loopt hij hier al min of meer onveranderd rond. Althans qua uiterlijk. Maar van binnen niet. Hoezo, succesvol? Kunnen wij mensen met onze schamele evolutieleeftijd van 1 miljoen jaar daar iets van leren?

Virussen en bacteriën, geboren ergens in de oersoep en dus nog weer heel veel 'ouder' dan de kakkerlak, kenden tot voorkort in het bewustzijn van de meeste mensen weinig vrienden, noch vijanden. Maar in ons hoofd werden het in korte tijd plotseling te bestrijden 'vijanden'. Terwijl het eigenlijk onze grootste ook nog eens onmisbare vrienden zijn. Juist zij laten alles gewoon groeien, bewegen, draaien, lopen, kruipen en vliegen. En ruimen op. Zonder hen geen leven. Buiten ons lichaam maar ook binnen ons lichaam: microbiomen¹...fascinerend.

Een vaccin komt de Aarde en dus ook ons niet redden. Virussen negeren is ook een slecht idee. 'Kwaadwillende' virussen -er zullen nog heel veel nieuwe voorbijkomen- grijpen hun kansen daar waar ons gedrag en levensstijl er een puinhoop van maken. Heel langzaam gaan we dat misschien begrijpen. Dat we een onderdeel van de Aarde zijn en dat genoeg meer dan genoeg is. Dat we iets van virussen en bacteriën kunnen leren ook over onszelf. Net zoals we het nut van al die insecten om ons heen meer zijn gaan begrijpen. De tegenkrachten - it's all about money- zijn groot maar met enige inspanning te overwinnen. [Hier een verhelderend artikel uit het FrieschDagblad.](#)

Beginnen dus bij het begin. Meer kwaliteit, minder rotzooi. Meer met minder. Dat is nog steeds de beste remedie tegen heel, heel veel narigheid. Gaan leven. Overleven alleen is ook geen pretje. Samen delen ook. En vergeet bij het samen delen vooral ook de dieren en de planten niet. Echt samenleven. De bijen met o.a. hun antibacteriële en antivirale honing en propolis snappen het al lang. Zij hebben met hun evolutionaire leeftijd van 50 miljoen jaar ook een aardig voorsprongetje op ons. Zeker als het gaat om communicatie, virussen en bacteriën. De kakkerlakken, heel schoon van zichzelf, weten het al langer. Zelfs met onze rotzooi weten ze goed om te gaan. En de virussen en bacteriën 'weten' het zelf waarschijnlijk het langst. Evenwicht. Genoeg is genoeg. Nu wij nog.

De zon gaat nog steeds ver voorbij het westen onder en komt ook nog ergens ver voor het oosten op. Nog even en dan... Indian Summer. Het licht verandert. De bladeren veranderen van kleur. Bomen spreken in de taal van de wind. Alles in rust. Zo lijkt het. Maar het onzichtbare, ongrijpbare, ondenkbare, het is er altijd en overal. En groeit. De kleuren komen naar binnen. De Aarde draait weer gewoon zijn rondjes. Maar toch net even anders dan gisteren.

¹ Microbiomen, het stelsel van micro-organismen dat we vinden in de oceanen, in de bodem en ook in onze darmen.

Hierna de volledige nieuwsbrief

De **honingbijen** hebben tot nu toe een fantastische zomer achter de rug. Veel zon, en toch ook nog aardig wat regen. Groeizaam weer. Ik heb mede daardoor op de 10 standplaatsen nu meer dan 55 streekeigen volkjes. Hier en daar ga ik nog wat volkjes bij elkaar doen. Verenigen met een krant waarin kleine gaatjes zijn geprikt. Ik plaats ze tussen de twee volken(kastdelen) in. Imkers zeggen dan dat de bijen 'de krant lezen'. Wonderlijk eenvoudige methode die ervoor zorgt dat de bijen van de twee volken elkaar accepteren en er geen ruzie ontstaat. Soms moet ik daarna de raten nog wat herschikken. Het volk is door de vereniging wat groter geworden wat de kansen van het volk om de winter te overleven vergroot. Misschien zit er voor een krant nog een mooi slogan in: 'Met de krant begrijpen we elkaar weer' of 'De krant kent geen grenzen' met een mooi foto van bijen 'die de krant lezen' erbij.

Vanuit mijn tuin en de andere vaste standplaatsen vliegen de bijen nog druk de wijde wereld in en komen met stuifmeel aan hun achterpootjes terug. Een goed teken, ze maken er in de raten al wintervoer, bijenbrood genaamd, van. Heel belangrijk voor het overleven van het volk. Dus niet te veel veranderen meer in de kasten of de laatste honing eruit willen peuren. Ik hoop dat net als vorig jaar veel volken weer op hun eigen honing en bijenbroodvoorraad kunnen overwinteren.

**Veel stuifmeel aan de achterpootjes van de actieve honingbijen. Een gezond teken.
Foto Minne Bonnema**

In de **tuin** laat ik steeds meer gras flink doorgroeien. Goed voor vlinders als het zandoogje die eitjes leggen op verschillende grassen. Maar ook voor heel veel andere insecten, vogels en andere dieren. Enkele stukken hoog gras heb ik nu pas eind juni met de net aangeschafte 2de hands zeis gemaaid. Nog een aardige kunst, maar al doende leert men. En niet minder belangrijk een stuk minder lawaai. Ook veel nieuw zaad van de vele grassoorten valt daardoor op de open plekken. Tussen het hoge gras maai ik slingerpaadjes. Dat maakt het allemaal wat spannender. De egels - ze hebben het de laatste jaren best moeilijk- hebben het in de tuin aardig naar hun zin. Zeker nu er weer wat meer regen is gevallen en de wormen in de grond weer meer naar boven trekken. Zo nu en dan tref ik op de graspaden en tussen de bosschages een van de egels. Even afwachten of er net als vorig jaar weer van die leuke jonge egels opduiken onder houtopslagen en takkenrillen.

Paden tussen het hoge gras en tussen bosschage maken de tuin spannend.

De **didgeridoo** muziek heeft een tijdje min of meer stil gestaan. Bij de aankoop van één of meerdere potjes honing in mijn 1-Aarde winkel geef ik nu regelmatig weer een miniconcert. 1,5 Minuut-sessies heb ik ze genoemd. Met een knipoog naar het coronagebeuren en de vaak fantastische 2 Meter-sessies uit een ver verleden van J.D. Kroeske. Binnenkort ga ik ook weer oefenen met onze band Loftlûd, (www.loftlud.com). Vooral ook nieuwe muziekstukken/thema's bedenken waar we op het 'nieuwe' podium experimenteel verder mee uit de voeten kunnen. Muziek en de aardeklankkleuren van de didgeridoo, ik zou er niet zonder kunnen. Nazomer ze.

Sjoerd Bonnema – De Kleine Salamander

www.dekleinesalamander.com

©De Kleine Salamander

[Uitschrijven Nieuwsbrief](#)

[Wijzigen e-mailgegevens](#)